

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО
Науково-методичною радою
Державного університету
«Житомирська політехніка»
протокол від 01 жовтня 2020 р. № 3

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для самостійної роботи з навчальної дисципліни
ОК 2 «Українська мова (за професійним спрямуванням)»
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «молодший бакалавр»
спеціальності 101 «Екологія»
освітньо-професійна програма «Екологія»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра гуманітарних і соціальних наук

Рекомендовано на засіданні
кафедри гуманітарних і
соціальних наук
18 червня 2021 р., протокол № 5

Розробник: к.філос.н., доцент кафедри гуманітарних і соціальних наук
Оксана ЛИТВИНЧУК

Житомир
2021

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

Методичні рекомендації для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «молодший бакалавр» спеціальності 101 «Екологія» / Уклад.: О.В. Литвинчук. Житомир: Житомирська політехніка, 2021. 38 с.

Систематизовано матеріали для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)», що допоможе формувати лінгвістичні та комунікативні компетенції студента відповідно до напрямку його майбутньої професійної діяльності, які є базовими для формування професійної компетенції студентів, оскільки мова виступає одним із основних інструментів професійної діяльності сучасного фахівця.

Методичні рекомендації призначені для студентів денної та заочної форм навчання Державного університету «Житомирська політехніка».

Рецензенти:

Білоус Б.П. – к. філолог. н., доцент кафедри прикладної лінгвістики Державного університету «Житомирська політехніка»

Коцюба І.Г. – завідувач кафедри екології, д. т. н., доцент Державного університету «Житомирська політехніка»

Рекомендовано до друку кафедрою гуманітарних і соціальних наук Державного університету «Житомирська політехніка» (протокол №5 від 18.05.2021 р.).

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування Державного університету «Житомирська політехніка» (протокол №7 від 16.06.2021 р.).

Рекомендовано до друку Навчально-методичною радою Державного університету «Житомирська політехніка» (протокол №__ від 01. __. 2021 р.).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

ЗМІСТ

Загальні рекомендації щодо самостійної та індивідуальної роботи студентів	
Тематичні завдання для самостійної роботи.....	4
ТЕМА 1. Формування і розвиток української літературної мови.....	7
ТЕМА 2. Писемне професійне мовлення... ..	7
ТЕМА 3. Культура укладання документів щодо особового складу. Довідково-інформаційні документи.....	7
Тема 4. Розпорядчі документи.....	7
Тема 5. Культура укладання обліково-фінансових та господарсько-договірних документів.....	7
Тема 6. Усне професійне спілкування... ..	7
Тема 7. Невербальні засоби спілкування.....	8
Тема 8. Умови та шляхи розвитку культури професійного спілкування працівника гірничої справи.....	8
Тема 9. Лексика і лексикологія української мови в професійному спілкуванні.....	8
Тема 10. Українська термінологія в професійному спілкуванні.....	8
Тема 11. Орфографія.....	8
ТЕМА12. Морфологічні особливості професійного мовлення.....	8
ТЕМА 13. Синтаксичні особливості професійного мовлення... ..	8
Вимоги до написання рефератів.....	10
Тематика рефератів.....	10
Підготовка тез та участь у студентській науковій конференції.....	12
Написання конкурсних наукових робіт.....	14
Тематика контрольних робіт.....	16
Критерії оцінки знань студентів.....	27
Список контрольних питань до іспиту (заліку).....	29
Рекомендованої літератури.....	32

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Успішне засвоєння курсу української мови (за професійним спрямуванням) вимагає систематичної самостійної роботи та активного ставлення студентів до опанування питань і завдань, що виносяться на такий вид освоєння матеріалу. Проблема якості підвищення професійної підготовки фахівця займає домінуюче положення серед завдань вищої школи, оскільки постійно змінюються економічні та соціальні умови, які вимагають відповідних методик і технологій, які б дозволили досягати високої якості спеціаліста при менших витратах часу.

Самостійна підготовка студента – це різноманітні форми діяльності щодо освоєння різних проблем філософського пізнання.

Самостійна робота студентів повинна допомагати їм більш повно оволодіти предметом курсу, розширити ерудицію, сформувати навички науково-дослідницької роботи.

Із цією метою при організації самостійної роботи студентів слід органічно поєднувати ті види роботи, які вимагають уваги та пильності, з тими, які стимулюють творчий пошук та мислення. Це дозволить усебічно підготувати студента до самостійної праці. Результатом самостійної роботи має стати формування якісно нового рівня наукової підготовки студента.

Самостійна робота над навчальною дисципліною зазвичай включає:

- опрацювання теоретичних основ матеріалу;
- самостійність ведення конспекту;
- складання конспектів окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації;
- підготовка до практичних занять;
- систематизація вивченого матеріалу перед іспитом;
- написання рефератів на обрану тему;
- підготовка тез доповідей на наукові конференції;
- написання конкурсних наукових робіт.

Мета самостійної та індивідуальної роботи – формувати науковий світогляд і діалектичну культуру творчого мислення студентів, розвивати критичність самосвідомості, виробляти вміння аргументовано доводити свою думку в письмовому вигляді, прищеплювати навички формулювання громадянської позиції.

Самостійна та індивідуальна робота мають різні форми: написання реферативних есе, виконання творчих завдань, виконання персональних завдань, отриманих від викладача, виконання тестових завдань, підготовка наукових доповідей на конференції тощо. Оскільки в освітньому процесі

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

розвиваються не тільки пізнавальні здібності, але й формується стійка навчально-професійна мотивація, соціальні та професійно-значущі якості, то побудова самостійної та індивідуальної роботи здійснюється з урахуванням таких вимог:

- робота з першоджерелами;
- надання студенту необхідного простору для вибору й прийняття самостійних рішень;
- творчий характер навчання;
- спрямованість на підтримку індивідуального розвитку суб'єктивних знань і досвіду.

Для самостійної роботи необхідно самостійне вивчення першоджерел, навчальної, довідкової та науково-критичної літератури, зазначеної в планах. При виборі літератури слід орієнтуватися на більш нові видання, крім того, підібрана література повинна відображати різні точки зору на досліджуване питання, щоб виключити метафізичне засвоєння матеріалу.

Одним із видів самостійної роботи, що сприяє розкриттю творчої індивідуальності студента, може служити робота над *реферативним есе* як видом його навчально-дослідницької діяльності в процесі підготовки до модульного контролю або іспиту з теоретичного курсу. Підготовка планів-конспектів питань, винесених на самостійне вивчення, реферативних есе, схем та таблиць за обраною проблематикою передбачає підбір літератури (не менше трьох джерел). Текст повинен містити посилання на використану літературу.

Середній обсяг письмових робіт визначається студентом самостійно, виходячи зі змістовного наповнення питання. При підготовці даної роботи використання одних лише підручників і довідкових посібників заборонено. Рівень попередньої самостійної роботи демонструє також готовність студента до семінарського заняття, знайомство з лекційним і навчальним матеріалом з даної теми.

В окремих випадках викладачем може бути застосоване **контрольне тестування** для діагностики рівня самостійності виконаної роботи і охоплювати як окремі розділи й теми курсу, так і програму навчальної дисципліни в цілому. Вони виступають як об'єктивна форма контролю та оцінки знання, заснованого на обов'язковому мінімумі вимог. Розуміння тесту як інструменту стандартизованої процедури проведення і заздалегідь спроектованої технології обробки та аналізу результатів дозволяє виділити наступні підтвердження його ефективності при оцінці викладачем роботи студента:

- якість та об'єктивність оцінювання, яка досягається в результаті процедури проведення тестування та перевірки показників якості в цілому;
- стандартизована форма оцінки, використовувана у вищому навчальному закладі, дозволяє співвіднести рівень досягнень студента з

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

дисципліни в цілому і по окремих її розділах;

– кожна письмова відповідь на завдання самостійної або індивідуальної роботи оцінюється на основі його зіставлення із заздалегідь закладеною шкалою, виключаючи дублювання відповідей студентів;

– студент протягом навчання виконує завдання, що охоплює всі теми й розділи курсу;

– оцінка ґрунтується на обов’язковому мінімумі вимог до знань, умінь і навичок студентів.

Самостійна робота передбачає питання для вивчення та конспектування, володіння списком основних термінів до кожної теми, теми реферативних есе, питання для самоперевірки. Особливо слід приділити увагу виконанню завдань, спрямованих на формування загальнокультурних компетенцій, які визначені вимогами з підготовки бакалавра.

Індивідуальна робота студентів є невід’ємною частиною навчальної дисципліни «Філософія» та запроваджена відповідно до вимог організації навчального процесу в кредитно-модульній системі.

Завдання індивідуальної роботи полягає у поглибленні власних уявлень про окремі теоретичні аспекти філософських проблем, її поняття, предмет, метод і систему, принципи філософії, уявленням про суб’єкт-об’єктні відносини в процесі пізнання, основні суспільні інститути й закономірності їх розвитку. Виконання індивідуальної роботи дає можливість закріпити та покращити теоретичні знання, набуті в процесі вивчення окремих тем курсу, навчитися самостійно працювати з різними інформаційними джерелами, інтерпретувати матеріали періодичної літератури, аналізувати наукову літературу, отримати навички дослідницької роботи. Індивідуальна робота виконується студентами самостійно в позааудиторний час.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

ТЕМАТИЧНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Формування і розвиток української літературної мови

Норми української літературної мови.

Стилі сучасної української мови.

Тема 2. Писемне професійне мовлення

Покликання до тексту й правила їх оформлення.

Бібліографія.

Правила оформлення бібліографії.

Тема 3. Культура укладання документів щодо особового складу.

Довідково-інформаційні документи

Службові записки.

Оголошення.

Запрошення.

Тема 4. Розпорядчі документи

Наказ.

Постанова.

Розпорядження.

Тема 5. Культура укладання обліково-фінансових та господарсько-договірних документів

Договір.

Трудова угода.

Тема 6. Усне професійне спілкування

Телефонне ділове спілкування.

Культура управління.

Етика ділового спілкування.

Тема 7. Невербальні засоби спілкування

Невербальні засоби комунікації.

Кінетика.

Жести в системі невербальних засобів комунікації.

Види жестів.

Мова прапорів.

Мова свисту.

Мова музичних інструментів.

Мова вигуків.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

Тема 8. Умови та шляхи розвитку культури професійного спілкування працівника гірничої справи

Конфлікти в процесі професійного спілкування.
Професійний такт і етика ділового спілкування.
Засоби професійного розвитку: професійна рефлексія, аналіз і самоаналіз, професійна інтуїція.

Тема 9. Лексика і лексикологія української мови в професійному спілкуванні.

Лексичне значення слова.
Багатозначні та однозначні слова. Пряме і переносне значення слова.
Види переносних значень: метафора, метонімія, синекдоха.
Омоніми та їх різновиди. Синоніми. Антоніми. Пароніми.
Фразеологія. Фразеологічні сполуки.
Різновиди сучасних словників.

Тема 10. Українська термінологія в професійному спілкуванні. Термінологія гірництва.

Термін та його ознаки.
Термінологія як система.
Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія.
Термінологія обраного фаху.
Способи творення термінів.
Нормування, кодифікація і стандартизація термінів.
Українські електронні термінологічні словники.

Тема 11. Орфографія

Чергування у-в, і-й.
Уживання великої літери.
Написання складних слів.

Тема 12. Морфологічні особливості професійного мовлення

Особливості відмінювання й правопису числівників.
Займенник у ділових паперах.
«Ввічлива форма» займенника.
Особливості вживання дієслів.
Способи вираження наказу в діловому мовленні

Тема 13. Синтаксичні особливості професійного мовлення

Синтаксичні особливості ділових текстів.
Порядок слів у реченні.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 38 / 1</i>

Віддієсловні іменники в ділових текстах.

Розщеплення присудка. Складні випадки узгодження підмета із присудком.

Складні випадки керування (прийменникового і безприйменникового).

Вибір прийменника в діловому тексті.

Особливості вживання конструкцій з прийменником *по* в діловому мовленні.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ РЕФЕРАТІВ

Реферативна робота вважається видом самостійної роботи й включає такі складові: *план, вступ, основну частину, висновки, список використаної літератури*.

Робота оформлюється на стандартному папері формату А4 (210 x 297).

Вимоги до оформлення:

- загальний обсяг – 6–10 сторінок друкованого тексту;
- шрифт Times New Roman;
- 14 кегель;
- 1,5 інтервал;
- поля тексту: зверху – 2 см, знизу – 2 см, ліворуч – 3,5 см, праворуч – 1,5 см;
- нумерація тексту – праворуч знизу; на титульній сторінці номер не ставиться; до загальної нумерації входить також список використаних джерел.

Реферат може бути рукописним або друкованим і виконується українською мовою.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

1. Культура й цивілізація. Культурно-історичні типи цивілізації.
2. Взаємодія національного й загальнолюдського в українській культурі.
3. Ранні форми релігії.
4. Антропоморфні наскельні зображення Кам'яної Могили.
5. Кам'яна Могила: семантика, символіка та функції.
6. Символіка та функції казкового образу Баби-Яги.
7. Реконструкція міфу про світове яйце (давньоукраїнська традиція).
8. Міфопоетичний образ Світового Дерева та його символіка в первісній культурі (українська традиція).
9. Ідея триєдиної світобудови та триєдиної світотворчої сили в українських колядках.
10. Ідея універсального космічного закону (українська традиція).
11. Тема тотожності макро- та мікрокосму в українських колядках.
12. Ідея астрономічної прецесії в міфологічній свідомості: українська традиція та її світовий контекст.
13. Трипільська цивілізація – «золотий вік» прадавньої української культури.
14. Орнамент у мистецтві пізнього палеоліту та на трипільському посуді: порівняльна характеристика.
15. Кургани на території України: символіка та призначення.
16. Ритуал та його функції в доісторичному суспільстві. Обряд як «начало» культури.
17. Міфологія як найдавніша форма світогляду.
18. Семантика антропоморфних трипільських статуеток.
19. Міфологічні уявлення східних слов'ян.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

20. Арійські традиції в слов'янській культурі.
21. Вплив Візантійської культури на культуру Київської Русі.
22. Особливості давньоруського світогляду: система двовір'я.
23. Філософія світла та кольору в храмовому мистецтві Київської Русі.
24. Функціональне призначення фресок у храмових спорудах Київської Русі.
25. Мозаїка та фрески Софії Київської.
26. Протиборство й конвергенція язичництва та християнства як основна домінанта давньоруської культури.
27. Іконопис на Україні епохи Київської Русі.
28. Храмові споруди Київської Русі.
29. Софія Київська в контексті світоглядних уявлень русичів.
30. Структура та символіка храмової архітектури Київської Русі.
31. «Слово о полку Ігоревім» – шедевр індивідуальної авторської творчості доби Київської Русі.
32. Символіка зовнішніх контурів та внутрішнього простору храмових споруд Київської Русі.
33. Природно-наукові уявлення Давньої Русі.
34. Система освіти та типи шкіл у добу Київської Русі.
35. Чому Т.Г. Шевченко – «наш перший історик».
36. Метафізичний гріх України як центральна проблема «Кобзаря» Т.Г. Шевченка.
37. Творчість Т.Г. Шевченка: Україна як міфологічний концепт.
38. Архетип могили в творчості Т.Г. Шевченка.
39. Творчість Т.Г. Шевченка: архетип «кобзаря».
40. Філософія української ідеї у творчості І.Я. Франка.
41. «Похорон» І.Я. Франка: проблема національного обов'язку та зради.
42. Чому «Лісова пісня» – серце творчості Лесі Українки.
43. Філософія української історії у творчості Лесі Українки.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

ПІДГОТОВКА ТЕЗ ТА УЧАСТЬ У СТУДЕНТСЬКІЙ НАУКОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

Щорічно в Державному університеті «Житомирська політехніка» відбувається Всеукраїнська студентська наукова конференція, присвячена Дню науки. За результатами конференції публікується збірник наукових праць. До участі в конференції залучаються студенти з високим рівнем знань.

Базисом для підготовки тез виступає зацікавленість студентом тією чи іншою темою курсу, яка відповідає вимогам науковості та актуальності. Обсяг тез не повинен перевищувати 1-2 сторінки (точніше вказується в повідомленні про проведення конференції) і має охоплювати та розкривати обрану студентом тематику.

При підготовці тез слід насамперед студенту звернути увагу на наступне.

По-перше, обґрунтування актуальності обраної теми. У роботі студент повинен указати (у межах 1-2 речень), чому обрана тема становить інтерес, у чому полягає необхідність її дослідження та розробки.

По-друге, виклад основного матеріалу дослідження: чіткості, володіння спеціальною термінологією, логічність та послідовність. Як правило, слід починати з постановки проблеми, потім описати ті прийоми та способи, використання яких є доцільним для її вирішення, а після цього перейти до наслідків їх застосування (власне вирішення поставленої проблеми – досягнення мети роботи).

По-третє, висновки. У висновках студент повинен послідовно й чітко окреслити вирішення поставленої наукової чи філософської проблеми, яку він сформулював на початку дослідження. У висновках відображається авторська позиція з розроблюваного питання. Наприкінці роботи доцільно вказати перспективи подальших наукових розвідок досліджуваного напрямку в майбутньому.

Тези готуються під керівництвом викладача – наукового керівника, який допомагає студенту. Після підготовки тези здаються науковому керівнику на перевірку та підпис. Також готується електронний варіант тез.

Тези вважаються допущеними до конференції в разі їх перевірки та проходження редагування редакційною колегією конференції.

Бали при участі в конференції виставляються студентові за умови публікації тез та його особистої участі в конференції.

Студент також має можливість брати участь у інших всеукраїнських та міжнародних конференціях – за самостійним вибором або за рекомендацією викладача. Процес підготовки до участі в конференціях різного рівня принципово не відрізняється.

Важливою складовою при підготовці наукових робіт є правильність оформлення бібліографічних описів. При оформленні бібліографічного списку слід вказувати наступні елементи: прізвища та ініціалів автора, назви книги,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 38 / 1</i>

місця і роки її видання, сторінки, з якої взята цитата. Для статей із журналів, збірників указують прізвища й ініціали автора, назва статті, потім назва журналу чи збірника статей із указівкою року видання і номеру чи випуску. Для газетної статті крім назви і року видання вказують також дату.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

НАПИСАННЯ КОНКУРСНИХ НАУКОВИХ РОБІТ

Державним університетом «Житомирська політехніка» щорічно проводиться конкурс на кращу студентську наукову роботу. Проведення конкурсу регламентується чинним законодавством, наказами Міністерства освіти та науки України. На конкурс подаються завершені наукові роботи, виконані індивідуально або колективно (не більше 2 чоловік).

Переможцями визнаються наукові роботи, які відповідають сучасним досягненням науки, вимогам державних стандартів щодо структури, змісту, оформлення наукових робіт. Наукові роботи за своєю тематикою й змістом повинні відповідати головним напрямкам розвитку науки, основним пріоритетам сучасного суспільства. При визначенні переможців конкурсу враховується практична цінність, актуальність, наукова новизна проведених досліджень тощо. Основними показниками оцінки поданих матеріалів є:

- актуальність теми;
- самостійний підхід до дослідження;
- наукова новизна теми дослідження;
- оригінальність роботи;
- відповідність мети та завдань наукового дослідження одержаним результатам і висновкам;
- відповідність змісту роботи темі;
- рівень наукового забезпечення виконання роботи;
- можливість практичного використання результатів наукової роботи;
- повнота виконання й аналізу літературних джерел;
- послідовність викладення матеріалу, повнота розкриття теми;
- обґрунтування авторського підходу до розкриття явища, процесу, що вивчається;
- якість оформлення роботи, мова, стиль та граматичний рівень роботи.

Наукова робота друкується на папері формату А4 (210x297 мм) шрифтом Times New Roman текстового редактора Word розміру 14 пунктів (1,8 мм) з полуторним міжрядковим інтервалом. Текст необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: верхній, нижній – 20 мм, правий – 10 мм, лівий – 30 мм. Додатки до наукових робіт можуть бути надруковані з використанням шрифту № 12 і 13 через 1-1,5 інтервали.

Структурними елементами роботи мають бути:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень (за необхідності);
- вступ;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

- основна частина (розділи, підрозділи);
- висновки;
- додатки (за необхідності);
- список використаних джерел.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів із бібліотечної та видавничої справи.

Найменування структурних елементів роботи «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «ДОДАТКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» слід друкувати великими літерами. Основна частина роботи починається з нової сторінки, при цьому підрозділи, пункти друкуються підряд. Найменування розділів основної частини друкуються великими літерами. Найменування підрозділів, пунктів основної частини друкуються прописними літерами. Обсяг наукової роботи не повинен перевищувати 30 сторінок тексту на аркушах формату А 4.

Детальну інформацію щодо оформлення конкурсних наукових робіт можна дізнатись у викладача, який ознайомить із «Положенням про університетський конкурс на кращу студентську наукову роботу».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

ТЕМАТИКА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
Зразок оформлення титульної сторінки

Міністерство освіти і науки України
Державний університет «Житомирська політехніка»

Кафедра гуманітарних і соціальних наук

Контрольна робота з курсу
«Українська мова (за професійним спрямування)»
Варіант №...

Роботу виконав:

студент групи ТЗ-3
ФБСО Поліщук В.В.

Роботу перевірила:

доц. Литвинчук О. В.

Житомир – 2020

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

Варіанти контрольних завдань

Завдання охоплюють такі теми:

1. Уживання апострофа та м'якого знака.
2. Подвоєння літер на позначення подовження та збігу приголосних.
3. Спрощення в групах приголосних. Зміни приголосних при слово- і формотворенні.
4. Правопис складних іменників і прикметників.
5. Правопис власних назв.
6. Підготувати реферативну роботу на задану тему.
7. У рукописному вигляді на власне прізвище підготувати перелік документів:
  - автобіографія;
  - заява;
  - характеристика;
  - резюме;
  - доповідна записка;
  - пояснювальна записка;
  - доручення (особисте);
  - розписка;
  - наказ;
  - адреса;
  - протокол.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

Варіант № 1

1) рутв...яний, сап...ян...ці, різ...б...яр, бар...єрний, Пхен...ян, без...ядерний, рязан...с...кий, брин...чати, цвірін...чати, ковз...ко;

2) здоровен...ий, стриман...ий, л...єш, Поліс...я, Поволж...я, мит...ю, програм...а, мадон...а, Пікас...о, гол...андський, воз...’єднати, розріс...я;

3) капуста...няк, шіс...надцять, студен...ський, ду(щ, жч)ий, Магдебург – магдебур...кий, Цюрих – цюри...кий, Запоріжжя – запорі...кий, запоро(жц, зц)і;

4) край / небо, пів / зошита, рок / група, розмай / зілля, жень / шень, сімсот / п’ятдесяти / річчя, супер / обкладинка, віце / прем’єр, народно / обрядовий, народно / визвольний, темно / русий, темно / волосий, словниково / граматичний, соціально / етнічний, соціально / зумовлений;

5) (ж)житомирський (д)державний (т)ехнологічний (у)університет, (с)уецький (к)анал, (с)ан-(ф)ранциско, (п)отебнянські (ч)итання, (ш)евченківська поезія, (л)ьодове (п)обоїще, (м)асниця, (х)арківські (п)арки, (с)хідний (с)ибір, (в)улиця 23 (с)ерпня, (к)иївський (н)аціональний (у)ніверситет імені Т. Г. Шевченка;

б) Синоніми, пароніми, антоніми, омоніми, багатозначні слова в діловому спілкуванні.

Варіант № 2

1) п...ял...ця, моркв...яний, пан...європейс...кий, торф...янистий, бур...ян, міл...онер, Лук...ян, дос...є, нян...читися, у намистин...ці;

2) невблаган...ий, нездійснен...ий, Іл...я, розкіш...ю, радіст...ю, барок...о, ан...али, Марок...о, марок...анець, е...міграція, і...реальний, священ...ик;

3) проїз...ний, зап’яс...ний, альпініс...ський, ву(щ, жч)ий, казах – каза...кий, француз – францу...кий, Мозамбік – Мозамбі...кий, Дамаск – дама...кий;

4) скло / гіпс, супер / арбітраж, іван / чай, людино / зміна, звіро / лов, шіст / десяти / п’яти / річчя, міні / процесор, середньо / верхньо / німецький, слов’яно / греко / латинський, серединно / океанічний, словесно / образний, світло / окий, світло / брунатний, прямо / пропорційний, прямо / висний;

5) (п)івденно-(з)ахідна (з)алізниця, (п)івнічний (л)ьодовитий (о)кеан, на (п)івночі (у)країни, (б)улонський (л)іс, (а)кт (п)роголошення (н)езалежності (у)країни, (д)емократична (р)еспубліка (с)удан, (м)ис (д)оброї (н)адії, (к)иївські музеї, (п)ушкінські твори, (т)ургенєвський вечір;

б) Терміни та їхнє місце в діловому мовленні. Основні групи термінологічної лексики. Правила використання термінів.

Варіант № 3

1) св...ятіс...т...ю, черв...як, любов...ю, кур...йозний, Лук...янівка, між...ярусний, вуз...кий, мен...ше, камін...чик, стіл...чик;

2) нездійснен...ий, незлічен...ий, ов...а, сторіч...я, сторіч..., Керч...ю, відповід...ю, стін...ий, ім...іграція, беладон...а, гам...а-промені, Гал...я, зан...ять;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

3) тури...ський, тиж...ня, кіс...лявий, яє(чн, шн)ий, бра(ц, тс)тво, свідо(ц, тс)тво, Люксембург – люксембур...кий, Іркутськ – ірку...кий;

4) пів / аркуша, тонно / кілометр, електро / синтез, стоп / кран, генерал / губернатор, плодо / овочі, євшан / зілля, радіо / фізичний, історико / літературний, віце / президентський, важко / хворий, чітко / окреслений, чорно / білий, біло / пінний, військово / спортивний;

5) (б)ожа (м)атір, (п)алац (к)ультури (у)країна, (б)альзаківські традиції, (ш)експірівський (в)ечір, (п)івнічний морський шлях, (к)арельська (а)втономна (р)еспубліка, (м)айдан (с)вободи, (к)абінет (м)іністрів (у)країни, (к)оран, (н)ародний (р)ух (у)країни, (н)аціональна (г)вардія;

б) Професіоналізми і номенклатурні назви. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія.

Варіант № 4

1) присв...ята, обв...язати, торф...яний, валер...янка, мад...яр, велетен...с...кий, порт...ера, Севаст...ян, суб...єкт, кан...йон, Дансм...юр;

2) огнен...ий, доставлен...ий, бов...ан, знан...я, знан...ь, повін...ю, жовч...ю, осін...ій, конт...реформація, бравіс...имо, мул...а, Філіп...іни, філіп...інець;

3) пес...ливий, журналі...кий, ус...ний, бага(ц, тс)тво, козак – коза...тво, пісок – пі(сч, щ)аний, Балхаш – балха...кий, Кембридж – кембри...кий;

4) радіо / реле, прес / служба, рута / м'ята, спорт / обладнання, пів / оберта, тонно / миля, Ведмідь / гора, народно / поетичний, порівняльно / історичний, ясно / блакитний, ясно / крилий, професійно / виконаний, професійно / технічний, електронно / обчислювальний, електро / і / газо / зварювальний;

5) (к)інотеатр ім. О. Довженка, (м)асниця, (ш)експірівські (с)онети, (ш)експірівські (ч)итання, (к)ієво-(п)ечерський (з)аповідник, фільм (т)іні забутих предків, (с)хіднокитайське (м)оре, шампанське (а)брау-(д)юрсо, (л)іга (ч)емпіонів (є)вропи, (х)арківський аеропорт;

б) Способи викладу матеріалу в документі (розповідь, опис, міркування).

Варіант № 5

1) В...яз...ма, сер...йозний, верф...яний, транс...європейський, В...ячеслав, цв...яшок, кон...юнктивіт, Н...ютон, Р...язан...щина, сиротин...ці, на доріжен...ці;

2) нескі'нчен...ий, нескінче'н...ий, бов...аніти, облич...я – облич..., рат...ю, швидкіст...ю, безвин...ий, зав...ід...ілу, бул...а, конфет...і, ват...;

3) кельти – кель...кий, тиж...невий, хвас...ливий, солдат – солда...ина, вояк – воя...ина, казах – каза...кий, ву(щ, жч)чий;

4) супер / фініш, розрив / трава, пів / порції, міні / автомобіль, буряко / комбайн, 75 / річчя, скло / кераміка, червоно / гарячий, яскраво / червоний, південно / східний, внутрішньо / мовний, рівномірно / поступовий, рівномірно / прискорений, військово / спортивний, контр /

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

адміральський;

5) (к)нижкова (п)алата, (г)оголівські персонажі, (г)оголівський (м)узей, (в)еликий (п)іст, (д)есятий (м)іжнародний (з)’їзд (с)лавістів, (п)оділля, (п)одільські села, (с)хідноєвропейська (р)івнина, (з)бройні (с)или (у)країни, (в)сеукраїнське (т)овариство (п)росвіта ім. Т. Шевченка;

б) Особливості писемної форми мовлення порівняно з усною формою мовлення.

Варіант № 6

1) в...яз...кіс...тю, перм...як, Св...ятослав, кон...юнктура, Танган...їка, Рейк...явік, н...юанс, на вишен...ці, Уман...щина;

2) несказан...ий, несказан...ий, с...авці, верховіт...я – верховіт...ь, міц...ю, спритніст...ю, закон...ість, роз...ява, біл...ь (законопроект), інтермец...о, Ел...ада, ел...іни;

3) дилетан...ський, чес...ний, балас...ний, Гадяч – гадя...кий, Монако – мона...кий, Одеса – Оде...ина, доро(щ, жч)ати;

4) пів / огірка, трудо / день, людино / день, спортсмен / розрядник, екс / прем’єр, екс / позиція, сірко / вуглець, екстра / сенсорний, приват / доцентський, приватно / власницький, рожево / золотий, рожево / щокій, воєнно / стратегічний, військово / полонений, діаметрально / протилежний;

5) (к)иївський (б)удинок (м)од, (п)ришвінські твори, (л)есині вірші, (т)уманність (а)ндромеди, (к)онституційний (с)уд (у)країни, (т)янь-(ш)янь, (к)онцерн (д)женерал (м)оторс і (к)орпорейшн, (с)ірій (м)ис, (т)роїстий (с)оюз, місто (г)ола (п)ристань;

б) Загальні вимоги до усного ділового мовлення (культура мови, чуття мови). Основні вимоги до мовлення (правильність, змістовність, послідовність, багатство, точність, виразність, доречність і доцільність).

Варіант № 7

1) реп...ях, духм...яний, різ...б...яр, Лук...янчук, ін...екція, модел...єр, роз...яснити, В...юртемберг, розз...явити, у вікон...ці, на доріжен...ці;

2) неподо’лан...ий, неподола’н...ий, с...ання, суцвіт...я – суцвіт...ь, маз...ю, необачніст...ю, туман...ість, о...бити, нет...о, лібрет...о, Андор...а, андор...ський;

3) піс...десят, ціліс...ний, аспіран...ський, киргиз – кирги...кий, тюрки – тюр...кий, Кременчук – кременчу...кий, убогий – убо...тво, ви(щ, жч)ий;

4) пів / Ялти, мікро / хвилі, інженер / конструктор, гори / цвіт, зелен / сад, лейб / гвардія, вакуум / прес, військово / зобов’язаний, військово / стратегічний, сто / двадцяти / п’яти / річний, лінгво / стилістичний, молочно / кислий, молочно / м’ясний, суспільно / зумовлений, суспільно / економічний;

5) (к)орейська (н)ародно-(д)емократична (р)еспубліка, (с)узір’я (в)еликої

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

(в)едмедиці, (ш)евченківська (п)ремія, (ш)евченківський (щ)оденник, (м)узей (з)ахідного та (с)хідного (м)истецтва, (в)ерховна (р)ада (у)країни, (к)аролінські (о)строви, (р)ік (ш)евченка, (п)салтир;

б) Утворення кличної форми іменників чоловічого, жіночого та середнього роду. Слововживання в офіційно-діловому стилі.

Варіант № 8

1) луб...я, т...м...яний, стерв...ятник, Мурав...йов, кон...юнктива, дос...є, Амудар...я, кін...с...кий, на внучен...ці;

2) освячен...ий, священ...ий, священ...ик, завдання – завдан...ь, розкіш...ю, віст...ю, ран...ій, страй...ком, брут...о, стакат...о, Міс...урі, брит...и (народ);

3) шіс...сот, проїз...ний, хвас...нути, Карабах – караба...кий, шах – ша...кий, в'ї(з, жд)жати, Лейпциг – лейпци...кий, виск – ви(щ, жч)ати;

4) пів / ящика, пресс / форма, жирно / молочність, мікро / нейрон, світло / тінь, яхт / клуб, яхт / клубівець, суспільно / історичний, суспільно / корисний, старо / церковно / слов'янський, темно / блакитний, темно / барвний, спортивно / показовий, скло / залізо / бетонний, сто / п'ятдесяти / чотирьох / градусний;

5) (к)онференція (м)іжнародної (а)соціації (у)країністів, (і)ндокитай, (а)встро-(у)горщина, (д)ніпровська вода, (л)омоносовська стипендія, (с)узір'я (п)леяди, (з)емля (ф)ранца-(й)осифа, (а)соціація (м)іст (у)країни, (к)райня (п)івніч, на (п)івночі (у)країни;

б) Стилi сучасної української літературної мови. Порівняльна характеристика.

Варіант № 9

1) дев...ят...сот, торф...янище, мавп...ячий, дит...ясла, рант...є, пресс-пап...є, ад...ютант, мен...ший, у жмен...ці, в ополон...ці;

2) звеличен...ий, величезн...ий, довгождан...ий, рішен...я – рішен...ь, суміш...ю, зліст...ю, плин...ий, війсь...ком, тон...а, фін...и, Ніц...а, ніц...ький;

3) ях...смен, корис...ний, компос...ний, Гаага – гаа...кий, баски – ба...кий, бли'(щ, жч)ати, бли(щ, жч)а'ти, лати(шсь, сь)кий;

4) пів / неба, пресс / випуск, спец / випуск, мікро / вольт, ампер / година, ампер / метрія, вантажо / обіг, всесвітньо / відомий, всесвітньо / історичний, двадцяти / чотирьох / поверховий, сліпучо / білий, біло / зубий, структурно / семантичний, мікро / процесорний, унтер / офіцерський;

5) (а)ндріївська (ц)ерква, (ц)арські (в)орота, (д)ніпрові пороги, (с)тусова поезія, (л)івобережна (у)країна, (т)унгуський (м)етеорит, (с)есія (х)арківської (м)іськради, (с)вятий (д)ух, (п)ерекопський (п)ерешийок;

б) Числівники і займенники у діловому мовленні. Оформлення цифрових даних.

Варіант № 10

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

1) міжгір...я, різдв...яний, Вороб...йов, лук...янівський, Св...ятослав, ришел...є, ін...юнктив, мізин...чик, нян...чити;

2) нечислен...ий, обчислен...ий, шален...ий, пориван...я – пориван...ь, сіл...ю, поросл...ю, письмен...ицтво, один...адцять, пен...і, сум...а, Прус...ія, прус...ький;

3) аген...ство, віс...ник, хворос...няк, Овруч – овру...кий, Мекка – ме...кий, ткач – тка...тво, птах – пта...тво, ва(щ, жч)є;

4) пів / Європи, макро / еволюція, лейб / медик, альфа / метр, альфа / залізо, барометр / висото / мір, вітро / двигун, транс / альпійський, транспортно / вантажний, хлібо / булочний, темно / колірний, темно / гнідий, симметрично / протилежний, симметрично / розташований, тридцяти / п'яти / мільйонний;

5) (а)ндрієво-(і)ванівка, (а)рабська (р)еспубліка (є)гипет, (ш)евченківські мотиви, (с)осюрина лірика, (ц)ентральна (н)аукова (б)ібліотека НАН (у)країни ім. В. І. Вернадського, (д)ар'яльська (у)щелина, (б)іловезька (п)уща, (р)іздво (х)ристове, (м)едаль (з)а (в)ідвагу, (р)еспубліка (б)ілорусь;

б) Професіоналізми (професійна лексика). Шляхи утворення професіоналізмів.

Варіант № 11

1) кав...ярня, св...ященний, роз...ятрити, жовч...ю, шин...йон, п...єдестал, слиз...кіс...тю, духм...яний, нен...чин, познан...с...кий;

2) невіп'знан...ий, невіпзна'н...ий, Іл...івна, суд...єю, тін...ю, щиріст...ю, юн...ість, юн...ат, пан...а, ак...орд, Калькут...а, калькут...ець;

3) гіган...ський, очис...ний, форпос...ний, Кагарлик – кагарли...кий, Золотоноша – золотоні...кий, Льеж – лье...кий, соня(чн, шн)ий;

4) пів / ягоди, дизель / генератор, макро / рельєф, буряко / комбайн, контр / адмірал / інженер, пів / Європи, хіміко / технологічний, хімію / терапевтичний, суб / ядерний, суспільно / необхідний, суспільно / господарський, вічно / зелений, світло / зелений, хитро / мудрий;

5) (д)енисова шапка, (а)хіллесова п'ята, (ф)едерація (н)езалежних (п)рофспілок (у)країни, (р)имська (і)мперія, (х)ристиянська доба, (і)нститут (м)овознавства ім. О. О. Потебні, (п)івнічний (п)олюс, (п)івнічне (с)яйво, (ц)ивільний (п)овітряний (ф)лот, (у)горська (р)еспубліка;

б) Синтаксичні особливості офіційно-ділового стилю.

Варіант № 12

1) Стеф...юк, медв...яний, прип...ят...с...кий, батал...он, диз...юнкція, Руж...є, м...юзик-хол, у скрин...ці, у торбин...ці;

2) незрівнян...ий, порівнян...ий, Він...ич...на, Галич...на, стат...ей, стат...єю, віс...ю, від...ан...іст...ю, пан...о (настінне), ат...аше, Одіс...ей;

3) медаліс...ці, доблес...ний, пропаганди...ський, Кандалакша –

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

кандала...кий, Оренбург – оренбур...кий, турецький – Туре...ина, Черкеськ – черке...кий, Чукотка – чуко...кий, торі(шн, чн)ій;

4) напів / імла, дрібно / ліс, Івано / Франківськ, сило / година, сило / мір, синхро / імпульс, радіо / й / авіа / розвідка, суб / орбітальний, легко / одягнений, легко / розчинний, південно / східний, південно / український, жовто / зелений, жовто / гарячий, системно / функціональний;

5) (к)римські (п)алаці, (р)афаелівські картини, (т)ичинівська премія, (м)іжнародний (д)ень (с)олідарності (ж)урналістів, (с)ередньовіччя, (р)енесанс, (ц)ентральний (у)ніверсальний магазин (х)аркова, (с)вято (т)еплого (о)лексія, (н)ижній (н)овгород, (о)стрів (з)елений (м)ис;

б) Складноскорочені слова й абрєвіатури в українському діловодстві. Графічні скорочування в документах, їх види.

Варіант № 13

1) мерєф...ян...с...кий, мен...шіст...ю, Лук...янець, цв...яховий, сер...йозний, медал...он, ф...юзеляж, миш...як, у бурул...ці, на русал...ці;

2) неоцінен...ий, знецінен...ий, л...яний, суд...я – суд...ів, модел...ю, нехворощ...ю, рослин...ість, ап...ерцепція, ман...а (рослина), ас...орті, Дарданел...и, дарданел...ьський;

3) диригент – дириген...ський, прихвос...ні, контраст – контрас...ний, латиш – лати...кий, Малакка – мала...кий, Волга – вол...кий, ни(щ, жч)є, каракалпак – каракалпа...кий;

4) пів / Мексики, ліс / пром / госп, ампер / вольт / ом / метр, ампер / виток, міді / і / міні / спідниці, мати / й / мачуха, спортивно / показовий, середньо / сибірський, синьо / біло / червоний, синьо / окий, сімдесяти / п'яти / літній, суб'єктивно / соціологічний, суб'єктивно / оцінений, торфо / машино / будівельний;

5) (ф)ранківська (р)има, (м)алишкові епітети, (о)стрів (н)ова (г)вінея, (ф)абрика дитячих іграшок (п)еремога, (у)рало-(к)ушумський степ, (к)урорти (п)івдня, (ж)итомирська автострада, (о)рден (п)ошани, (м)іністерство (о)світи і (н)ауки (у)країни, (с)вято (п)еремоги;

б) Телефонне ділове спілкування.

Варіант № 14

1) перед...ювілейний, присв...та, В...ятка, пас...янс, кар...єр, Ул...яна, астрахан...с...кий, Х...юстон, у дин...ці, на Ярин...ці;

2) непримирє...ний, примирєн...ий, кожушин...ий, узвиш...я – узвиш..., молод...ю, матір...ю, картон...ик, сю...реалізм, ван...а, а...самблея, Апен...іни, Хібін...и;

3) комендант – комендан...ський, щас...ливий, хвас...ливий, Черкаси – Черка...ина, Вінниця – Вінни...ина, Нью-Йорк – нью-йор...кий, П'ятихатки –

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

п'ятиха...кий, Кенінсберг – кенінсбер...кий;

4) пів / віку, скло / волокно, гала / концерт, галакто / метр, машино / приладо / будування, вітро / енергія, унтер / офіцер, військово / технічний, тридцяти / шести / градусний, монголо / татарський, кримсько / татарський, жовто / червоний, жовто / дзьобий, різко / окреслений, різко / континентальний;

5) (ш)евченківський стиль, (ф)ранківська стипендія, (б)оспорська (д)ержава, (ф)ірма (ф)ілко (к)орпорейшн, (п)івденний берег (к)риму, (п)резидент (а)кадемії (н)аук (у)країни, (с)ередньо(с)ибірське (п)лоскогір'я, (в)ітчизняна (в)ійна, газета (л)ітературна (у)країна, (ч)асослов;

б) Етика ділового спілкування.

Варіант № 15

1) арф...яр, брукв...яний, зв...язати, порт...єра, прем...єра, супер...яхта, ірпін...с...кий, на галуз...ці, на Куз...ці;

2) дан...ий, глибочен...ий, обіл...єш, піддаш...я – піддаш..., упряж...ю, Заволж...я, і...новації, а...нотація, бон...а, гам...а (кольорова), Яс...и – яс...ький;

3) консультан...ський, капос...ний, аванпос...ний, Прилуки – прилу...кий, Ірак – іра...кий, рекрут – рекру...ина, Хмельницький – Хмельни...ина, соня(шн, чн)ик;

4) пів / біди, дизель / генератор, мета / фраза, міністр / президент, перекоти / поле, анти / електрон, віце / консул, машино / будівний, машинно / промисловий, три / з / половиною / тисячний / загін, ясно / фіолетовий, хімічно / стійкий, хіміко / термічний.

5) (г)натюківській (м)узей, (с)тефаникові новели, (б)отнічна (з)атока, вулиця (к)узницький (м)іст, (н)ародний (а)ртист (у)країни, (о)стрів (с)вятої (є)лени, (п)орт-(л)уї, (п)івнічно-(к)азахстанська область, (с)ин (б)ожий, (с)танція (м)етро (у)ніверситет;

б) Жести в системі невербальних засобів комунікації.

Варіант № 16

1) верб...я, роз...ятрити, дво...ярусний, віден...с...кий, Ман...чжурія, П...ємонт, монпан...с...є, снігурон...ці, в оболон...ці;

2) священ...ик, від...аний, спросон...я, багат...я – багат...ь, річ...ю, кров...ю, розріс...я, і...реальний, мот...о, Бет...і, мек...ський, ат...естат;

3) кар'єрист – кар'єри...ський, зліс...ний, зап'яс...ний, Случ – слу...кий, Оболонь – оболон...кий, Закарпаття – закарпа...кий, дивак – дива...тво, пшени(чн, шн)ий;

4) пів / Азії, машино / година, машино / приладо / будування, контр / адмірал, прото / плазма, барометр / анероїд, розчино / змішувач, нью / йорківець, нью / йоркський, машино / ремонтний, машинно / шляховий, нерво / судинний, сіро / жовтий, сіро / піщаний, хімічно / зв'язаний, хіміко / механічний;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

5) (с)имоненківські (ч)итання, (с)имоненківські поезії, (д)октор (ф)ілологічних (н)аук, (с)ередньосибірська (в)исочина, (с)півдружність (н)езалежних (д)ержав, (п)роспект (д)ружби (н)ародів, (к)иївські коледжі, (х)арківський (о)бразотворчий (м)узей, (з)асідання (п)резидії (у)країнського (т)овариства (о)хорони (і)сторії та (к)ультури;

б) Лексикографія як теорія і практика укладання словників. Словник. Різновиди сучасних словників.

Варіант № 17

1) розм...якшити, духм...яніти, близ...кіс...т...ю, супер...ядро, кон...юнкція, н...юйорківець, іспан...с...кий, ковз...кий, низ...кий;

2) незмірен...ий, незміря...ний, підвікон...ю, підніж...я – підніж..., картин...ість, давніст...ю, заплоч...ю, і...радіація, віл...а, хоб...і, Буд...а, буд...изм;

3) агент – аген...ський, совіс...ний, у хус...ці, Ветлуга – ветлу...кий, Гринвіч – гринві...кий, казахи – каза...кий, узбеки – узбе...кий, моло(чн, шн)ик;

4) напів / світло, мініатюр / полігон, гори / цвіт, віце / канцлер, віц / мундир, різьбо / шліфування, власне / іменник, ранньо / середньо / вічний, червоно / гарячий, червоно / зелено / синій, червоно / колірний, соціально / активний, соціально / культурний, електронно / ядерний, шістдесяти / п'яти / тисяч;

5) (е)зопівська мова, (п)ерунів гнів, (з)аслужений (д)іяч (м)истецтв (у)країни, (с)східноєвропейська (р)івнина, (п)інські (б)олота, (р)еспубліканське (в)иробниче (о)б'єднання (п)оліграфкнига, (п)етрівка, (с)трийський (п)арк, (к)онгрес (з)ахисту (к)ультури, (з)атока (с)вятого (л)аврентія;

б) Становлення й сучасні проблеми української термінології.

Варіант № 18

1) прип...ят...с...кий, моркв...яник, б...язь, з...юрмитися, пап...є-маше, кол...є, плос...кінь, удар...те, лял...ці, бджіл...ці;

2) страшен...ий, стиснен...ий, с...авець, Сав...а, ріл...єю, мит...ю, дерт...ю, тряс...я, мір...а (смола), прес...а, Яф...а, яф...ський;

3) бряз...нути, пес...ливість, модерніс...ський, Мозамбік – мозамбі...кий, Ірак – іра...кий, Париж – пари...кий, дошка – до...аний, Донецьк – Доне...ина;

4) напів / такт, машино / день, машино / будівник, міні / комп'ютер, вакуум / манометр, вакуум / метр, фельд / егер, контрольно / вимірювальний, п'ятсот / тридцяти / тисячний, прямо / рослий, прямо / протилежний, норд / остівський, прото / слов'янський, молочно / білий, молочно / кислий;

5) (п)етрів зошит, рослина (п)етрів батіг, (к)раїни (д)алекого (с)ходу, (н)ікітський (б)отанічний (с)ад, на (с)ході країни, (л)ауреат (д)ержавної (п)ремії ім. Тараса Шевченка, (п)івденноукраїнський (к)анал, (с)есія (л)уцької (м)іськради, (б)арон (м)юнхаузен, (п)алата (м)ір і (в)имірювальних (п)риладів;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

б) Багатозначні слова в професійному мовленні. Омоніми й пароніми.

Варіант № 19

1) напів...ява, пуп...янок, мавп...ячий, Солов...йов, п...еса, він...етка, ад...ютант, приз...ба, велетен...с...кий, на вишен...ці;

2) благословен...ий, неждан...ий, в...ічливий, бов...аніють, угід...я – угід...ь, печал...ю, верф...ю, тран...сибірський, дур...а (рослина), іп...одром, Бес...арабія, бес...арабський;

3) капуста...ник, зап'яс...ний, Шотландія – шотлан...ський, Калуга – калу...кий, Калуж – калу...кий, Казбек – казбе...кий, Бурятія – буря...кий, пісок – пі(сч, щ)ина;

4) напів / сировина, міні / футбол, місце / народження, місце / перебування, само / випромінювання, бета / проміння, хромо / фотографія, прямо / лінійно / паралельний, прямо / крилий, прямо / пропорційний, гірничо / збагачувальний, гірничо / заводський, воєнно / стратегічний, гіркувато / солоний, червоно / гарячий, електро / світло;

5) (ф)ранківська кімната, (ф)ранківські сонети, (в)інницька (з)агальноосвітня школа № 6, (с)танція метро (н)аукова, (п)івнічно-(к)азахстанська область, (п)рикаспійська (н)изовина, (є)вангеліє, (з)емський (с)обор, (з)елений (м)ис, (в)есвітня (ф)едерація (н)аукових (п)рацівників;

б) Професіоналізми й номенклатурні назви. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія.

Варіант № 20

1) об...єкт, т...м...яно, в...йокати, Приазов...я, дзв...якати, чотир...ма, комп...ютер, різ...б...ярство, дон...чин, Натал...чин;

2) здоровей...ий, оздоровлен...ий, ов...а, Ал...а, узбіч...я – узбіч..., голубін...ю, кист...ю, без...борон...ий, ан...али, інтермец...о, Кас...андра.

3) шіс...надцять, швидкіс...ний, контраст...ний, тяжкий – тя(щ, жч)ий, сирота – сирі...кий, Великий Бурлук – великобурлу...кий, Сиваш – сива...кий, Абхазія – абха...кий;

4) пів / відра, місце / проживання, місце / знаходження, віце / адмірал, фельд / маршал, розмай / зілля, псевдо / реалізм, соціально / корисний, соціально / побутовий, псевдо / романтичний, сто / сорока / п'яти / тисячний, командно / адміністративний, біло / сніжний.

5) (к)улішівська проза, (п)авличкова лірика, (р)ада (б)езпеки (о)рганізації (о)б'єднаних (н)ацій, (т)ернопільський (б)авовняний (к)омбінат, (м)едаль (з)а (в)ідвагу на пожежі, (о)рден (п)очесного (л)егіону, (с)ередньо(р)осійська (в)исочина, (с)узір'я (в)еликого (п)са;

б) Кінесика.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

Критерії оцінки знань студентів

Оцінка «5» А 90-100 балів «Відмінно» – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками відповідає рівню компетенції – доскональному або продуктивному. Оцінка «відмінно» ставиться, якщо студент: – виявляє глибокі знання з української мови (за професійним спрямуванням); – виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, реалізує знання на практиці, наводить необхідні приклади не тільки за підручником, а й самостійно складені; – викладає матеріал послідовно й правильно, не порушуючи норм літературної мови; – відтворює усно й письмово запропоновані зразки документів. Відповідь відзначається багатством словника, граматичною правильністю, додержанням стильової єдності і виразності аналізу текстів документів, практичні завдання виконані правильно, грамотно. Може бути 1- 2 мовні неточності в доведеннях. Письмова робота виконана в повному обсязі: зроблений переклад з російської на українську мову без лексичних та граматичних помилок (допускається 2-3 описки).

Оцінка «4» В 82-89 балів «Добре» – достатньо високий рівень знань(умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок, відповідає рівню компетенції – базовому або конструктивно-варіативному. Оцінка «добре» ставиться, якщо студент: – в цілому впорався із завданням, виявив достатній рівень знань з української мови(за професійним спрямуванням); – володіє знаннями щодо структури документів, вміє послідовно відтворювати їх текст; – допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауважень викладача, та поодинокі огріхи в послідовності викладу матеріалу чи мовленнєвому оформленні відповідно до мовних норм; – в перекладі тексту допускає 5-6 помилок. Мовлення ілюструє наявність термінологічної лексики, відповідає стилістичним нормам.

Оцінка «4» С 74-81 балів «Добре» – у цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок. Те ж, що й В, проте є порушення у послідовності викладання думки, у формуванні певних доведень відчутна поверховість.

Оцінка «3» D 64-73 балів «Задовільно» – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності відповідає рівню компетентності - елементарному або продуктивному. Завдання, поставлені перед студентом, виконані, але не в повному обсязі. Спостерігається поверховість знань, відсутня аргументація доведень. Відчувається не завжди вдалий добір слова відносно контексту, не розрізняється основна і другорядна інформація. Відповіді бракує єдності стилю, виклад загалом зв'язаний, але помітна бідність словника. Студент виявляє знання й розуміння основних положень теми, але: – викладає матеріал не досить повно та допускає помилки в формулюванні правил, виконанні

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

практичних завдань; – не вміє глибоко й переконливо обґрунтувати свої думки й відчуває невпевненість у доборі необхідних ілюстрацій; – викладає матеріал непослідовно; – плутається в реквізитах документа і допускає помилки при побудові його; – допускає не більше 7-10 помилок в перекладі тексту; – допускає помилки в мовленнєвому оформленні; – не дбає про культуру мовлення.

Оцінка «3» Е 60-63 бали **«Задовільно»** – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).

Оцінка «2» FX 35-59 балів **«Незадовільно»** з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання, відповідає рівню компетентності – початковому або рецептивному. Більшість змісту відповіді не продумана, практичне завдання неправильно виконане або зовсім не виконане. Наявні прогалини в теоретичних знаннях. Лексика висловлювань бідна, немає послідовності викладу думок, у практичній роботі допущено 5-6 орфографічних та 3-4 пунктуаційні помилки. Студент не може побудувати документ, допускає значну кількість граматичних та лексичних помилок в перекладі тексту.

Ф 0-34 балів **«Незадовільно»** з повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення курсу

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

Список контрольних питань до іспиту (заліку)

1. Формування української літературної мови.
2. Функції української літературної мови.
3. Норми української літературної мови.
4. Стилї сучасної української мови.
5. Документ як основний вид офіційно-ділового стилю.
6. Класифікація документів.
7. Культура усного ділового мовлення.
8. Види усного спілкування.
9. Ділова нарада. Види нарад.
10. Види і жанри публічних виступів.
11. Підготовка тексту виступу.
12. Ділова бесіда.
13. Невербальні засоби комунікації. Види жестів.
14. Рід іменників у назвах професій, посад, звань.
15. Число іменників, випадки необґрунтованого вибору форм числа.
16. Особливості відмінювання іменників у діловодстві.
17. Особливості вживання прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників у ділових текстах.
18. Вимоги до запису цифрової інформації в ділових паперах.
19. Особливості відмінювання й правопису числівників.
20. Займенник у ділових паперах. «Ввічлива форма» займенника.
21. Особливості вживання дієслів. Способи вираження наказу в діловому мовленні.
22. Синтаксичні особливості ділових текстів. Порядок слів у реченні.
23. Віддієслівні іменники в ділових текстах.
24. Розщеплення присудка.
25. Складні випадки керування (прийменникового і безприйменникового).
26. Вибір прийменника в діловому тексті.
27. Однорідні члени речення.
28. Особливості вживання конструкцій із прийменником *по* в діловому мовленні.
29. Вставні слова й словосполучення в діловому мовленні.
30. Автобіографія.
31. Заява.
32. Резюме.
33. Характеристика.
34. Розписка.
35. Довідка.
36. Службові записки.
37. Оголошення.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

38. Запрошення.
39. Протокол.
40. Витяг із протоколу.
41. Звіт.
42. Службові листи.
43. Наказ.
44. Постанова.
45. Розпорядження.
46. Акт.
47. Доручення.
48. Накладна.
49. Творення імен по батькові. Відмінювання імен по батькові
50. Звертання. Творення форм кличного відмінка іменників однини
51. Правопис апострофа
52. Правопис м'якого знака
53. Подвоєння та подовження приголосних
54. Правопис префіксів
55. Чергування кінцевих приголосних основ
56. Спрощення в групах приголосних
57. Зміни приголосних
58. Велика літера у власних назвах
59. Правопис складних іменників
60. Правопис складних прикметників
61. Рід іменників
62. Відміни й групи іменників
63. Прикметник
64. Числівник. Відмінювання числівників
65. Зв'язок числівника з іменником
66. Числівники на позначення часу
67. Розряди займенників
68. Написання займенників
69. Форми дієслів. Особи дієслів.
70. Дієвідміни дієслів
71. Способи дієслів. Особові закінчення дієслів наказового способу
72. Дієприкметник
73. Дієприслівник
74. Прислівник. Правопис прислівників
75. Прийменник. Правопис прийменників
76. Сполучник. Правопис сполучників
77. Частка. Правопис часток
78. Вигук. Правопис вигуків

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

79. Тире між підметом і присудком
80. Розділові знаки при однорідних членах речення
81. Відокремлені означення
82. Відокремлені прикладки
83. Відокремлені додатки
84. Відокремлені обставини
85. Відокремлені уточнювальні члени речення
86. Вставні слова і речення
87. Складносурядне речення
88. Складнопідрядне речення
89. Безсполучникове складне речення.
90. Пряма мова

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Посібник, за яким працюємо на заняттях:

Литвинчук О. В. Українська мова професійного спрямування: навчальний посібник. Вид. 2-ге, доповн. й переробл. Житомир :Житомирська політехніка, 2020. 259 с.

ОСНОВНІ ПІДРУЧНИКИ І ПОСІБНИКИ

1. Андреева Т. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навч. посіб. Київ, 2012. 253 с. URL : <http://bit.ly/2lR1oYO>
2. Баличева Н. М. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. МОНМС України, Харк. ун-т повітр. сил ім. І. Кожедуба. Харків, 2011. 264 с.
3. [Богатько В. В.](#) Українська мова за професійним спрямуванням. Модульний курс : навч. посіб. Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. Вінниця : Нілан, 2017. 281 с.
4. Брус М. П. Українське ділове мовлення : навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. Третє доповнене видання. Івано-Франківськ : Тіповіт, 2014. 306 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/1961.pdf>
5. [Булик-Верхола С. З.](#) Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. для студентів муз. спец. Львів. нац. муз. акад. ім. М. В. Лисенка. 4-е вид. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. 307 с.
6. Бурдаківська Н. М. Ділова українська мова : посібник. Кам'янець-Подільський: Сисин О. В., 2011. 320 с.
7. Васенко Л. А. Фахова українська мова. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 272 с. URL : <http://bit.ly/2lZfgAj>
8. Галузинська Л. І., Науменко Н. В., Колосюк В. О. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навчальний посібник. Київ : Знання, 2008. 430 с.
9. Глущик С. В., Дияк О. В., Шевчук С. В. Сучасні ділові папери : навч. посіб. 4- те вид., переробл. і допов. Київ : А.С.К., 2008. 400 с. URL : http://ito.vspu.net/ENK/2016-2017/%D0%A0%D0%9Aomp_dok_11/navch.mat/Liter
10. Горох Г. В. Українська мова (за професійним спрямуванням) : практичний курс. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2013. 148 с.
11. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 624 с. URL : <http://bit.ly/2kTBqnK>
12. Дрозд Л. М. Українська мова за професійним спрямуванням. Теорія. Методика. Практика : підручник. Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара. 3-тє вид., доповн. Дніпропетровськ : Ліра, 2010. 407 с.
13. Загнітко А. П. Українське ділове мовлення : професійне і непрофесійне спілкування. Донецьк : БАО, 2007. 480 с.
14. Зубков М. Сучасна ділова мова за професійним спрямуванням :

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

навчальний посібник. Харків : Факт, 2006. 496 с.

15. Кацавець Г. М., Паламар Л. Г. Мова ділових паперів : підручник для студентів вищих навчальних закладів. 3-є вид., перероб і доп. Київ : Алерта, 2006. 328 с.

16. Кацавець Р. С. Ділова мова : сучасний вимір : підручник для вузів. Київ : ЦУЛ, 2008. 192 с. URL : <https://subject.com.ua/pdf/47.html>

17. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування : Навч. посібник. Суми : Університетська книга, 2001 . 207 с. URL : http://www.studmed.ru/kubrak-ov-etika-dlovogo-ta-povsyakdennogo-splkuvannya_5c978a913ae.html

18. Лесько О. Й., Прищак М. Д., Залюбівська О. Б. та ін. Етика ділових відносин : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2011. 309 с. URL : http://shron1.chtyvo.org.ua/Lesko_Oleksandr/Etyka_dilovykh_vidnosyn.pdf

19. Литвин Л. П. Українська мова за професійним спрямуванням : теорія і практика : навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2016. 423 с.

20. Максименко В. Ф. Мова професійного спілкування. Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2008. 512 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk758520.pdf>

21. Марчук Л. М., Сукаленко Т. М., Бойчук В. О. Українська мова за професійним спрямуванням. Практичні заняття. Самостійна робота : навчальний посібник. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2016. 244 с.

22. Микитюк О. Культура мовлення : особливості, завдання, цікавинки : навч. посібник. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2014. 236 с.

23. Мозговий В. І. Українська мова у професійному спілкуванні. Модульний курс : навч. посіб. Видання 3-є, перероблене та доповнене. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 592 с. URL : <http://bit.ly/2meBKO5>

24. Пасинок В. Г. Основи культури мовлення : навч. посіб. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 228 с. URL : <http://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/10/>

25. Плотницька І. М. Ділова українська мова в державному управлінні : навч. посіб. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. 3-є вид., стер. Київ : НАДУ, 2011. 167 с

26. Погиба Л. Г., Грибніченко Т. О., Голіченко Л. М. Українська мова фахового спрямування : підручник. Київ : Кондор, 2013. 348 с. URL : <http://bit.ly/2IMogbk>

27. Полтавська О. М. Українська мова (за професійним спрямуванням) : теоретичний і практичний аспекти : навч. посіб. Донбас. держ. техн. ун-т. Алчевськ : ДонДТУ, 2010. 187 с.

28. Попович Н. М., Івасюта М. І. Українська мова за професійним спрямуванням : практикум. Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Рута, 2015. 135 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

29. Практикум з української мови за професійним спрямуванням : навч. посіб. / Л. Г. Погиба та ін. Видання друге. Київ : Кондор, 2014. 296 с. URL : <http://bit.ly/2kTASyl>
30. Росінська О. А. Культура сучасної української мови : довідник для всіх. Донецьк : Бао, 2009. 448 с.
31. Рускуліс Л. В., Зайцева Т. А. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. Миколаїв : Іліон, 2014. 305 с. URL : <https://studfiles.net/preview/5550428/>
32. Середницька А. Я., Куньч З. Й. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. / за ред. канд. філол. наук Г. Л. Вознюка. 3-тє вид., виправл. і доповн. Київ : Знання, 2012. 215 с.
33. Третяк Н. В., Карпалюк В. С. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : Д. Г. Зволейко, 2010. 375 с.
34. Українська ділова і фахова мова : практичний посібник на щодень : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. М. Д. Гінзбурга. Київ : ІНКООС : Центр навчальної літератури, 2007. 672 с.
35. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навчальний посібник- практикум / Г. Л. Вознюк та ін. Восьме видання, доповнене і виправлене. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 308 с.
36. Українська мова за професійним спрямуванням : практикум : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. В. Симоненко та ін. / за ред. Т. В. Симоненко. Київ : Академія, 2009. 270 с.
37. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навч. посібн. / упор. А. В. Лисенко, Т. К. Ісаєнко, С. М. Дорошенко. Полтава : ПолтНТУ, 2015. 280с. URL : <http://77.121.11.9/bitstream/PoltNTU>
38. Українська мова за професійним спрямуванням (у таблицях). Методичні вказівки до підготовки до іспиту / укладач : Акімова В. С. Дніпропетровськ : ПДАБА, 2010. 35 с. URL : <https://pgasa.dp.ua/a/files/metodukr18/mps/mp17.pdf>
39. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні ; Ін-т української мови. Київ : Наук. думка, 2012. 288 с. URL : <http://litopys.org.ua/pravopys/pravopys2012.htm>
40. Хміль Ф. І. Ділове спілкування : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів К. : Академвидав, 2004. 280 с.
41. Черемська О. С., Гайдамака Г. Г., Жовтобрюх В. Ф. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навч. посіб. Харк. нац. екон. ун-т. Харків, 2009. 224 с.
42. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

спрямуванням : підручник. 2-ге вид., виправ. і доповнен. Київ : Алерта, 2011. 696 с. URL : <http://bit.ly/2lyMJ3q> Або: <https://sites.google.com/site/ukrmovaprof/elektronna-biblioteka>

43. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. За програмою МОНУ. 4-те вид., випр. і доповн. Київ : Алерта, 2014. 696 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити : навчальний посібник / М. Білоус та ін.; за заг. ред. О. А. Сербенської. 2-ге вид., доп. і перероб. Львів : Видавництво Львівського університету ім. І. Франка, 2011. 257 с.

2. Антоненко-Давидович Б. Д. Як ми говоримо. 5-е вид., переробл. і доповн. Київ : Книга, 2010. 251 с. URL : <http://yak-my-hovorymo.wikidot.com>

3. Богдан С. П. Мовний етикет українців: традиції і сучасність / Київ, 2001. 302с.

4. Караванський С. Й. До зір крізь терня або хочу бути редактором. Львів : БаК, 2008. 118 с.

5. Караванський С. Й. Секрети української мови. 2-ге вид., розшир. Львів : БаК, 2009. 344с. URL : http://chtyvo.org.ua/authors/Karavanskyu_Sviatoslav/Sekrety_ukrainskoi_movy/

6. Корніяка О. М. Мистецтво гречності : Чи вміємо ми себе поводити? Київ : Либідь, 1996. 96 с.

7. Пономарів О. Д. Культура слова : Мовностилістичні поради : навч. посіб. 2-ге вид., стереотип. Київ : Либідь, 2001. 240 с. URL : <http://ponomariv-kultura-slova.wikidot.com>

8. Українська мова за професійним спрямуванням : навч.-метод. посіб. для студентів заоч. форми навчання / упоряд. О. В. Слюніна. – Харків : Вид-во НУА, 2017. 99 с.

УНІВЕРСАЛЬНІ СЛОВНИКИ

1. Данилюк І. Г. Універсальний словник сучасної української мови. Донецьк : ТОВ “ВКФ “БАО”, 2011. 1008 с.

2. Загоруйко О. Я. Великий універсальний словник української мови. Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2009. 768 с.

3. Куньч З. Й. Універсальний словник української мови : навчальний посібник. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2004. 848 с.

4. Українська мова та література. Універсальний словник : сім в одному / уклад. Л. О. Полякова. Х. : Торсінг плюс, 2009. 448 с.

5. Приходченко К. І. Універсальний словник-довідник : 30 000 слів і виразів сучасної української мови. Донецьк : БЛО, 2006. 318 с.

6. Універсальний словник української мови : орфоепічний. Словотворчий. Етимологічний / уклад.: Т. С. Дорошенко, І. Я. Череп, В. І.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

Омельяненко. Харків : Торсінг плюс, 2009. 720 с.

7. Універсальний словник української лексики. Синоніми, антоніми, омоніми : пояснення до слів, наочні приклади / уклад. Л. І. Нечволод. Харків : Торсінг плюс, 2009. 768 с.

СЛОВНИКИ ПРАВИЛЬНОСТІ МОВЛЕННЯ

18. Волощак М. Неправильно — правильно : довідник з українського словоживання (за матеріалами засобів масової інформації). Київ : Українська видавнича спілка, 2003. 160 с. URL : <http://nepravylno-pravylno.wikidot.com>

1. Гнаткевич Ю. В. Уникаймо русизмів в українській мові! : Короткий словник- антисуржик для депутатів Верховної Ради та всіх, хто хоче, щоб його українська мова не була схожою на мову Верки Сердючки. Київ : Видавничий центр “Просвіта”, 2000. 54 с. URL : <http://ukrlife.org/main/prosvita/gn0.html>

2. Капелюшний А. О. Стилїстика й редагування : практичний словник-довідник журналіста. Львів : Паїс, 2002. 576 с. URL : <http://journalport.at.ua/publ/27-1-0-196>

3. Культура мови на щодень / уклад. Н. Я. Дзюбишина-Мельник та ін. URL : <http://maidan.org.ua/arch/mova/1205185431.html>

4. Словник-довідник з культури української мови / уклад. Д. Гринчишин та ін. 3- те вид., випр. Київ : Знання, 2006. 367 с. URL : <http://uareferats.com/index.php/book/details/282%20%20>

5. Словник сполучуваності слів української мови (найуживаніша лексика) / укл.: І. П. Сахно, М. М. Сахно. Дніпропетровськ : ДДУ, 1999. 539 с.

6. Словник труднощів української мови / ред. В. С. Калашник. Харків : Весна : ФОП В. Л. Співак, 2010. 928 с.

7. Чак Є. Складні випадки правопису і слововживання. Київ : А.С.К., 1998. 272 с. URL : http://litmisto.org.ua/?page_id=20762

СЛОВНИКИ ЗАГАЛЬНІ

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. Київ : Перун, 2003. 1440 с. + CD. URL : <https://archive.org/details/velykyislovnyk>

2. Новий тлумачний словник української мови: В 4-х томах / укл. В. Яременко, О. Сліпушко. Київ : Аконт, 2004.

3. Полюга Л. М. Словник українських синонімів і антонімів. НАН України; Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Київ : Довіра, 2007. 575 с. URL : <http://1576.ua/books/3360>

4. Демська О., Кульчицький І. Словник омонімів української мови. Львів : Фенікс, 1996. 224с.

5. Жайворонок В. В. Велика чи мала літера? Словник-довідник :

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

близько 10 000 номінацій. Київ : Наукова думка, 2004. 202 с. URL : <http://velyka-chy-mala-litera.wikidot.com/>

6. Новий словник іншомовних слів : близько 40 000 слів і словосполучень /уклад. Л. І. Шевченко, О. І. Ніка, О. І. Хом'як та ін.; за ред. Л. І. Шевченко. Київ : Арій, 2008. 672 с.

7. Лозова Н. Є., Фридрак В. Б. Дзвона чи дзвону? або –а (-я) чи –у (-ю) в родовому відмінку : словник-довідник. Київ : Наукова думка, 2007. 168 с. URL

: <http://rodovyi-vidminok.wikidot.com/slovnnyk-dovidnyk>

8. Орфоепічний словник української мови : в 2 т. / уклад. : М. М. Пещак, В. М. Русанівський, Н. М. Сологуб та ін. Київ : Довіра, 2001.

9. Словник-довідник з культури української мови / уклад. Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська та ін. 3-тє вид., випр. Київ : Знання, 2006. 367 с.

СЛОВНИКИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

1. Дубічинський В. В., Кримець О. М., Чернявська С. М. Словник-мінімум термінів ділової української мови. Національний технічний ун-т "Харківський політехнічний ін.-т". Харків : НТУ "ХПІ", 2002. 60 с.

2. Складні випадки перекладу : словник-довідник для студентів, які вивчають курс "Ділове українське мовлення". Державна академія легкої промисловості України / уряд. О. Ф. Пінчук, І. Я. Дзира. Київ , 1996. 32 с.

3. Сліпушко О. Українська мова й етапи кар'єри ділової людини : короткий

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

Сайти зі словниками on-line:

1. портал української мови та культури <http://www.slovnnyk.net>;

2. одинадцятитомний «Словник української мови» (СУМ-11): <http://www.sum.in.ua>;

3. інформаційно-пошукова система "Український правопис", створена на базі останньої офіційно затвердженої версії українського правопису: <http://pravopys.kiev.ua>;

4. публічний електронний словник української мови: <http://ukrlit.org/slovnnyk>;

5. орфографічний словник і не тільки: <http://www.slovnnyk.ua>

6. електронні словники, енциклопедії, інші довідники: <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe>

7. український лінгвістичний портал: словники України on-line <http://www.ulif.org.ua>;

8. список безкоштовних онлайн-енциклопедій. Режим доступу: <http://www.xn--80abaqzevto0rc.xn--j1amh>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.07- 05.02/3/101.00.1/МБ/ОК2- 2021
	Екземпляр № 1	Арк 38 / 1

9.

10. словники <http://www.slovník.com.ua>; <http://www.slovnyk.lutsk.ua>

11. вільна енциклопедія Вікіпедія <http://uk.wikipedia.org>;

12. українські словники on-line на сайті rozum.org.ua:

<http://www.rozum.org.ua>;

13. українські словники на сайті Словопедія: <http://slovopedia.org.ua>

Перелік словників для онлайн-перекладів:

1. <http://www.lingvo.ua/uk>

2. <http://www.slovnyk.net>

3. <http://slovnnya.com>

4. <http://gigadict.com>;

5. <http://old.pere.org.ua>

6. <http://www.slovnyk.org>

7. www.r2u.org.ua

Електронні адреси бібліотек:

1. <http://www.nbu.gov.ua>

2. <http://www.anthropos.org.ua>

3. <http://www.lnu.edu.ua>

4. <http://litopys.org.ua>

5. <http://mova.dn.ua>

6. <http://www.inst-ukr.lviv.ua>